

landarea

'Selanigella kraussiana', euri ura behar duen landarea

Hego Afrikan du jatorria *Selanigella kraussiana* landare etzanak. XIX. mendean asko erabili zuten. Hosto txikiak ditu, ezkata itxurakoak, eta 60 cm-ko zabalera har dezake. Erdi-itzala atsegin du, eta etxe barruko tenperaturan gustura bizi da. Landarea ureztatzeko euri ura erabili, hau da, karerik gabeko ura. Leihoetatik urrundu.

ELHUYAR

Jakoba Errekondo (Elhuyar)

argitalpena

Gay eta lesbianen mugimendua, ageriko borroka

Hogeita bost urte dira Euskal Herrian homosexualen, bisexualen eta transexualen esku-bideen alde lan egiteko lehen elkarteak —EH-GAM— sortu zela. Hori dela eta, erreportaia egin dute *Argia* astekariaren azken zenbakian. Orduko eta gaurko borrokaren nondik norakoak jaso dituzte, bai eta Euskal Herriko elkartearen zehaztasunak eman ere.

Argitaratzailea: **Komunikazio Biziagoa.**

hitzaldiak

'Gaia epailearen begiradapean'. Gaur, Bilboko Kafe Antzokian (20:00etan).

JON ABRIL BERTSO EPAILEA

«Futbolearen bezala, bertsoan epailea mamu beltza da»

Asier Azpilikueta | DONOSTIA

Jon Abril beratarra, bertze hainbat gauzaren artean, bertso epailea da 1995etik. Gaur, Bilbon, Bertsolamintza hitzaldi sortaren baitan, bertsoaren gaia aztertuko du epailearen ikuspuntutik.

■ Zer da gaia epailearentzat?

Bertsoa epaitzeko hartu behar den bertze elementu bat. Gaiak pisu handia du, baina bertsoak baditu bertze alderdi anitz: erri-ma, doinua, neurria, hizkuntza, koherentzia... Denak kontuan hartu behar ditu epaileak denbora tarte txikian. Eta horien artean, bertsolariak mezua transmititzen ote duen, gaiari behar bezala heldu ote dion ikusi behar da. Gure lanean segur aski kezka eta lan handiena ematen diguten kontuetako bat da, bertsolariak gaiari eusten ez badio aski nabarmen zigortzen baita.

■ Eta zein da zure iritzia?

Nire ustez, epaitzeko orduan, epaileek malgu jokatu behar dugu. Garai batean, gaiaren barrenean edo kanpoan ibiltzea zer zen anitzez ere zehatzagoa izan zitekeen; gaur egun, ordea, mu-

GARI GARAIALDE / ARGAZKI PRESS

gak zabaldu egin dira. Bertsolariak garatu behar duen abiapuntu gisa ulertu behar da gaia; prozesu baten hasiera da, eta ez dugu horretara mugatu behar.

■ Gaia alde batera utzita. Nolatan hasi zinen epaile?

Bertso eskolan nenbilen, eta, Nafarroako txapelketa prestatzen ari ginela, ezustean nire izena bota zuten epailea izateko. Eta, kasik ohartu gabe, horretan murgildu nintzen. Ordu arte, batez ere gai-jartzaile aritzen nintzen bertso munduan.

■ Futbolearen gertatzen den gisara, epailea bertsolari frustatua da?

Ez. Ni, behintzat, ez. Bertso eskolan hasi nintzenean, argi nuen ez nintzela bertsolari izanen; bertso mundura hurbiltzeko modua zen. Epaile lanak baditu alde onak eta txarrak. Alde onen artean, bertsoa inoiz baino kontzentrazio handiagoz eta bertze modu batera gozatzeko aukera ematen dit epaile lanak. Gutxitan gozatu dut nik hainbertze bertsolarekin epaile lanetan bezala. Baina, era berean, egia da, futbolearen bezala, epailea mamu beltz hori dela.

basektomizatuak. Gaur, 16:00etan, kultur etxean. Katxalin elkartearen eskutik.

ZARAUTZ. 'Johannesburgoko irakaspenak'. Gaur, 20:00etan, Arkamurka elkartearen. Iñaki Barcenaren eskutik.

ikus-entzunezkoak

ANTZUOLA. 'Istanbuldik Teheranera' diaporama. New Yorkeko dorre bikien kontrako atentatutik hilabetera egindako bidaia, Afganistango gerraren hasieran. Bihar, 19:00etan, Olanar etxean. Jon Arretxeren eskutik.

ARRASATE. 'La ciudad esta tranquila'. Bihar, 21:30ean, Amaia antzokian.

BERGARA. 'En construccion'. Gaur, 22:15ean, gaztetxean.

BERMEO. 'La bicicleta de Pekin'. Bihar, 21:00etan, Nestor Basterretxea kultur aretoan.

BILBO. 'Pelota'. Gaur, 19:30ean, Guggenheim museoan. Ondoren, mahai-ingurua: Jorgen Leth filmeko zuzendaria, Olatz Gonzalez eta Julian Retegi pilotaria.

DONOSTIA. 'Django il bastardo'. Gaur, 20:15ean, Antzoki Zaharrean.

GASTEIZ. 'Eva al desnudo'. Bihar, 19:30ean, Luis de Ajuria aretoan.

GERNIKA. 'Chicken run' euskaraz. Bihar, 09:30ean, Lizeo antzokian.

IRUÑEA. 'De repente, un extraño'. Gaur, 19:30ean, Nafarroako Museoan.

'Mendi bizikletarako ibilaldiak Nafarroa hezeko ibarretan'.

Diapositiba emanaldia. Gaur, 20:00etan, Txantreako Euskaldunon Biltokian. Jon Gurutzagaren eskutik.

'El buen hijo'. Bihar, 19:30ean, Nafarroako Museoan.

TOLOSA. 'Korea eta Txina amets bidean'. Gaur, 20:00etan, Tonttor elkartearen. Angel Cuerdoren eskutik.

bestelakoak

ERRETERIA. Autobusa Nafarroa Oinezera. Izena Lau Haizetara elkartearen eman behar da (Kanttalen etxea).

'Ipuin gaziak patatarekin' ipuin kontaketa. Gaur, 18:00etan, haur liburutegian.

DONOSTIA. Poesia errezitaldia. Gaur, 19:30ean, Estudio Arten (Zubiaurre, 78B). Isabel Salinas olerkaria eta Elzbieta Podolak flautajolearen eskutik.

Ipuin kontaketa. Gaur, 18:00etan eta 19:00etan, Loiolako liburutegian. 3-5 urteko haurrendako.

Euskara ikasteko diru laguntzak. Udalak donostiarrei ematen dizkien laguntzak eskatzeko epea urriaren 18an bukatuko da.

GALDAKAO. 'Sexo, gordas y rock & roll'. Macrea barregilearen ikuskizuna. Gaur, 21:00etan, Urko tabernan.

HONDARRIBIA. Jaizkibel konpainiaren afaria Alardeaz

hitz egiteko. Urriaren 19an egingen dute. Izena Mayi botikan eman osteguna baino lehen.

IRUN. Ipuin kontaketa. Gaur, 17:30ean, udal liburutegian. Oihulari Klown taldearen eskutik.

IRUÑEA. Autobusa Nafarroa Oinezera. Donibaneko Irintzi euskaltegiak antolatua. Autobus txartelak - 10 euro- Toki Eder tabernan edota euskaltegian hartzen ahal dira.

ZIBURU. Miseriaren aurkako eguna. Bihar, 12:30ean, kolegioan.

erakusketak

BURGI-ERRONKARI-IZABA. Hizkuntz eskubideei buruzko erakusketa. Urriaren 28 arte, Burgoko eta Erronkari herriko tabernetan, eta Izabako museoan.

DONOSTIA. 'Euskal Herriko musikan agertzen diren soinu-tresnak'. Ostirala arte, Larrotxene kultur etxean. Orduetgia: 16:30etik 20:30era.

'Gipuzkoarren bizimodua erromatarren garaian'. Ostirala arte, Ipar Haizea auzo elkartearen. Orduetgia: 18:30etik 20:00etara.

ERRETERIA. Pablo Gomezen 'Zuzenean' argazki erakusketa. Urria bukatu arte, Mikelazulo elkartearen.

GETXO. Natividad Lopez de Letonaren margolanak. Algortako erakusketa aretoan egonen da urriaren 26a arte.

MAULE. Florence Etxarten 'Traces' erakusketa. Patrimoine etxean egonen da azaroaren 5a arte.

TOLOSA. Txaro Berraren

margolanak. Azaroaren 16a arte egonen da Aranburu jauregian. Orduetgia: 17:30etik 20:30era, astelehen eta jaiegunetan izan ezik.

ZUMARRAGA. Arte Ederretako ikasleen margolanak. Erakusketa ostiralean zabalduko dute, 19:30ean, Itarte Etxean. Azaroaren 3a arte.

ikastaroak

HERNANI. Gau bertso-eskola. J. L. Urdangarinen eta Maialen Lujanbioren eskutik. Gaur hasiko da. Informazioa eta izen ematea, 943-332799 telefonon.

IRUÑEA. 'Liburuak irakurritz dibertitzen gara'. Gaur, 20:00etan, bilera egingen dute Zaldiko Maldiko elkartearen, ikastaroaren nondik-norakoan berri emateko

asmoarekin.

IZURA. Txalaparta ikastaroa. Urriaren 19an hasita, larunbatero, 10:00etan, Haize Berri kultur etxean.

ZUMAIA. Filmak aztertzeko lantegia. Urriaren 19an hasiko da. Gaur da izena emateko azken eguna. Informazio gehiago jasotzeko, 943-861056 telefonora deitu.

lehiaketak

SORALUZE. III. Bertso Paper Lehiaketa. 18 urtetik beheitikoei 4-6 bertso egin behar dituzte, eta 18 urtetik goitikoei, 8-12 bertso. Gaia libre da. Ostiralean bukatuko da lanak aurkezteko epea. Informazio gehiagorako, Soraluzeko udaletxera edo pilpilean@euskalnet.net helbidera jo.